

## TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

|                        |                                                                       |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Asja number            | 19-1/21-06075-013                                                     |
| Otsuse kuupäev         | 9. sept 2021                                                          |
| Komisjoni koosseis     | Esimees Aase Sammelselg, liikmed Mari-Liis Aas, Anastasia Nezgovorova |
| Tarbija                |                                                                       |
| Kaupleja               | AS ÜHISTEENUSED, 11052490                                             |
| Tarbija nõue           | Leppetrahvi põhjendamatus tuvastamine ja leppetrahvi tagastamine.     |
| Asja läbivaatamise aeg | 25. aug 2021                                                          |

### Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Tuvastada, et aktsiaseltsil Ühisteenused puudus 15.aprillil 2021 alus nõuda tarbijalt Tartus, L.Puusepa 8 kinnistul parkimiskorralduse rikkumise eest leppetrahvi (trahvinõue 0157033983).
3. Aktsiaseltsil Ühisteenused tagastada tarbijale 30,00 (kolmkümmend) eurot.
4. Kauplejal täita komisjoni otsus 30 päeva jooksul arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

### Asjaolud:

Tarbija parkis 15.aprillil 2021 L.Puusepa 8 kinnistul asuval parkimisalal sõiduki riikliku registreerimismärgiga 46 ZJU.

Kaupleja koostas tarbijale leppetrahvinõude 0157033983, millega nõuti tarbijalt parkimiskorralduse nõuete eiramise, so L.Puusepa 8 kinnistul tasuta parkimise aja ületamise eest leppetrahvi 30.00 eurot.

Tarbija esitas kauplejale vaide, milles pidas leppetrahvi nõuet alusetuks. Tarbija väidab, et parkis sõiduki parkimisalal YT 74, mis asub aadressil L.Puusepa 8. Selle ala tuvastas ka tema poolt kasutatud mobiilirakendus. Trahvi tegemine ei ole õigustatud, kuna ta oli parkimise eest tasunud.

Tarbija palub tuvastada, et kauplejal puudus õigus temalt leppetrahvi nõuda ja tasutud leppetrahv tagastada.

**Kaupleja seisukoht:**

Kaupleja on seisukohal, et leppetrahvi nõue on õigustatud. Tarbija pidi järgima AS Ühisteenused parkimistingimusi, mille järgi kohustub sõidukijuht parklat ja parkimiskohta kasutama järgides sõidukijuhi hooldsuskohustust ning lähtuma paigaldatud viitadest, märkidest ja operaatori juhistest.

Kaupleja selgituste järgi asub L.Puusepa 8 kinnistul kaks selgelt eraldatud tsooni (YT 74 ja YT 76), mille sissesõidul on vastav liikluskorraldusmärgistus. Tarbijal oli võimalik saada parkimisalade kohta infot ka TÜ Kliinikumi kodulehelt. Tarbija pidanuks veenduma, et parkimiskorraldusse sisestatud andmed ja parkimise kinnituses sisalduvad andmed on korrektsed. Tarbija parkis sõiduki tsooni YT 76, kuid tasus parkimise eest tsoonis YT 74. Leppetrahvi nõude koostamise ajal oli parkimistasu tsoonis YT 76 maksmata; seega oli leppetrahv määratud õigustatult ega kuulu tühistamisele.

**Komisjoni põhjendus:**

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Parkimise teenuse osutamisel ja korraldamisel sõlmitakse parkimisleping, millel on üürilepingu iseloom.

Parkimise korraldaja sõlmib tähistatud parkimiskohta kasutada sooviva autojuhiga lepingu parkimisala kasutamiseks pakkumuse esitamise ja sellega nõustumise teel. Sõiduki juht ja parklapidaja sõlmivad parkimislepingu tingimustel, mis on nähtavaks tehtud parkla sissesõidu juures. Parkimisleping loetakse sõlmituks hetkest, kui parkla kasutaja tema juhitud sõiduki tähistatud parkimisalale pargib.

Pooled ei vaidle selles, et nende vahel on sõlmitud parkimisleping. Pooled vaidlevad selles, kas leping on sõlmitud parkimisalal YT 74 või YT 76; samuti selles, kas tarbija on lepingut rikkunud ning kas ta on lepingu rikkumise eest vastutav. Poolte seisukohad erinevad ka selles, kas asjaolusid arvestades oli kaupleja poolt esitatud leppetrahvi nõue õiglane.

Komisjon selgitab, et tarbijakaitseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Hinnates esile toodud ja tõendatud asjaolusid kogumis leiab komisjon, et kaupleja poolt esitatud leppetrahvi nõue ei ole põhjendatud.

Võlaõigusseaduse (VÕS § 158 lg 1) järgi on leppetrahv lepingus ettenähtud lepingut rikkunud lepingupoole kohustus maksta kahjustatud lepingupoolele lepingus määratud rahasumma.

Leppetrahvi eesmärk on eelkõige kohustuse täitmisele sundimine, so lepingulise kohustuse täitmise tagamine ning kohustuse rikkumisega tekitatud kahju kompenseerimiseks hüvitise saamise lihtsustamine. Olemuselt on leppetrahv kõrvalkohustus, mis muutub sissenõutavaks põhikohustuse rikkumise korral.

Selleks, et tuvastada leppetrahvi nõude põhjendatust, peavad samaaegselt esinema järgmised asjaolud: 1) poolte vahel peab olema lepinguline suhe, 2) lepingus peab sisalduma leppetrahvi kokkulepe, 3) esineb lepingu rikkumine, mille eest lepingut rikkunud pool vastutab ja 4) lepingu rikkumisega kaasneb teisele poolele negatiivne tagajärg.

Komisjoni hinnangul kõnealusel juhul leppetrahvi kohaldamise eeldused täidetud ei ole.

Poolte seisukohad kattuvad selles, et Tartus, L.Puusepa 8 kinnistul korraldab parkimist AS

Ühisteenused ning et tarbija parkis 15.aprillil 2021 sõiduki aadressile L.Puusepa 8. Siiski ei ole komisjonile teada, millistel tingimustel parkimisleping sõlmiti; puudub teave ka selles, kas leppetrahvi kokkulepe on üldse sõlmitud.

Nagu eespool märgitud, sõlmitakse leping tingimustel, mis on sõidukijuhile teatavaks tehtud parkimisala sissesõidul; lepingu sõlmimise hetkeks on sõiduki parkimine. Esitatud tõendite põhjal ei ole võimalik tuvastada, millise märgistusega sissesõidult, millisele parkimisalale tarbija sõiduk oli pargitud. Seega ei ole võimalik tuvastada sõlmitud lepingu tingimusi, sh leppetrahvi kokkuleppe olemasolu.

Leppetrahvi dokumendil on märges, et tarbija sõiduk oli pargitud L.Puusepa 8 kinnistul. Kaupleja on komisjonile selgitanud, et L.Puusepa 8 kinnistul asub kaks parkimistsooni, so YT 74 ja YT 76. Kaupleja poolt saadetud fotolt on näha parkimisala YT 76 märgistus, millel on viide lepingu tingimustele märgituse tagaküljel, kuid sellest fotot tehtud ei ole. Komisjonile ei ole esitatud teavet (fotot, plaani vmt) selles, kus ja kuidas on märgistatud parkimisala YT 74. Samuti puudub võimalus tõsikindlalt tuvastada parkimisalade jaotust ja eraldatust L.Puusepa 8 asuval kinnistul.

Kaupleja on oma kodulehel selgitanud, et sõidukiga parklasse sõites loetakse sõidukijuhi ja parklaoperaatori vahel sõlmituks leping, mille kohaselt sõidukijuht kohustub parkima ja liiklema vastavalt liikluskorraldusvahenditele (paigaldatud viidad, teemärgistus, liiklusemärgid) ja liikluse reguleerija juhiste. Kaupleja selgitus on iseenesest õige, kuid ei asenda konkreetset parkimisalal väljapandud tingimuste tõendamise kohustust.

Komisjon ei saa nõustuda kauplejaga selles, et tarbija võinuks kasutada lepingu täitmiseks vajalikku teavet TÜ Kliinikumi kodulehelt. Esmalt seetõttu, et parkimisalale sisenedes ja sõidukit parkides ei pruugi juhi kasutuses olla sobivat sidevahendit; peamiselt aga seetõttu, et tarbija ei sõlminud parkimislepingut Tartu Ülikooliga vaid kauplejaga.

Kontrollides kaupleja viidet sisuliselt, tuvastas komisjon, et kaupleja kirjeldus parkimisalade kohta ei ole kooskõlas kaupleja viidatud kodulehel oleva parkimisalade kirjeldusega. Viidatud plaani järgi asub parkimisala YT 74 (helesinine) aadressil L.Puusepa 6 ja parkimisala YT 76 (punane) asub aadressil L.Puusepa 8. Kaupleja selgituste järgi on aga tšoneeritud L.Puusepa 8 asuva kinnistu parkimisala. Seega ei vasta kaupleja parkimiskorraldus TÜ Kliinikumi kodulehel avaldatuga.

Eelnevast on ilmne, et puudub selgus kaupleja parkimisalade eraldatuses, tähistustes ja parkimistingimustes. Samuti puuduvad tõendid selles, kas poolte vahel oli sõlmitud leppetrahvi kokkulepe või mitte. Komisjon ei saa tuletada lepingu, sh leppetrahvi kokkuleppe sõlmimise fakti üksnes vaidemenetluses esitatud väidete põhjal. Kuivõrd sõlmitud lepingu tingimuste kohta teave puudub, ei saa komisjon tuvastada ka lepingu rikkumist.

Komisjon peab vajalikuks selgitada kauplejale leppetrahvi põhjendamatust ka sisuliselt. Komisjon nõustub tarbijaga selles, et kaupleja on jätnud tähelepanuta tegelikud asjaolud ning kohaldanud leppetrahvi lähtudes üksnes formaalsetest argumentidest. Vaidlust ei ole selles, et mõlemad kõnealused tsoonid kuuluvad kauplejale; vaidlust ei ole ka selles, et tarbija on parkimise eest kauplejale tasunud. Komisjoni hinnangul võis tsooniga eksimine olla tingitud parkimisalade ebaselgest märgistusest; kauplejast tingitud ebaselgus vabandab tarbija eksimust.

Leppetrahvi nõue kuulub üksnes kahjustatud lepingupoolele. Komisjoni arvates ei saa

kauplejat kõnealuses olukorras pidada kahjustatud isikuks. Komisjonile esitatud tõenditest ei ole võimalik aru saada, milline on tarbija tegevuse negatiivne tagajärg kauplejale. Kaupleja valikutes ei väljendu VÕS §-s 6 (hea usk) ja 7 (mõistlikkus) sätestatud põhimõtted.

Komisjon peab vajalikuks selgitada tarbijale, et kaupleja ei vastuta tarbija poolt valitud makseviisist võimalikult tulenevate eksimuste/arusaamatuste eest. Makse tegemiseks kohustatud isik vastutab makse laekumise eest sõltumata sellest, kas ta teeb makse vahetult kauplejale või kasutab maksevahenduse teenust. Kui makse on tehtud ekslikult, on tarbijal tagasinõue makse saaja vastu.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija on nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada. Tarbijalt õigusliku aluseta ja sisuliselt põhjendamatult nõutud leppetrahv tuleb tagastada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg  
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova  
/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Liis Aas  
/allkirjastatud digitaalselt/